

فلسفه و دلیل رفتن به حج با توجه به شرایط امروزی و تنش بین عربستان با دیگر کشورها:

توجه به انجام این دستور دینی که بر افراد مستطیع واجب می شود، با توجه به تنش بین عربستان با سایر شیعیان در دیگر کشورها از جهات مختلفی مانند سیاسی، دینی و مذهبی، فرهنگی و اقتصادی قابل بررسی و پاسخگویی است که اول با ذکر چند نمونه از روایات از امامان معصوم (ع) به اهمیت حج و سپس به بررسی آن از دیگر جنبه های موجود در سوال خواهیم پرداخت:

بر اساس روایات؛ حج، از سابقه های بس زیاد برخوردار است و سابقه و قدمتی دارد که امتداد آن، به سال ها قبل از خلقت حضرت آدم ابوالبشر (ع) می رسد. چنان که امام صادق (ع) فرمود: «پس از آن که حج حضرت آدم (ع) به پایان رسید، جبرئیل به او فرمود: گوارا باد بر تو ای آدم، بخشوده شدی! من این خانه را سه هزار سال قبل از تو طواف کرده ام». [۱] همچنین آن حضرت فرمود: «پس از آن که حضرت آدم از مینی بازگشت [و حجش به پایان رسید]، فرشتگان ملاقاتش کرده، به او گفتند: ای آدم، حجت نیکو! ما این خانه را دو هزار سال قبل از تو، حج گزارده ایم». [۲]

مردی از امیرمؤمنان علی (ع) پرسید: از اهل آسمان نخستین کسی که حج گزارد، چه نام داشت؟ آن حضرت فرمود: «جبرئیل، نخستین حج گزار از آسمانیان بود». [۳]

از باب فضیلت و اهمیت این دستور دینی نیز همین بس که در قرآن نیز در سوره هایی مانند بقره آیات ۱۵۸ و ۱۹۶ و ۱۹۷ و ۱۹۹؛ در سوره ی توبه آیه ی ۳ و ۳۷ و ... به آن اشاره شده است؛ همچنین سوره ای به این نام یعنی سوره ی حج در قرآن وجود دارد که به انجام این مراسم دینی اشاره شده است.

حج گذشته از آثار و ثواب های اخروی که دارد، در دنیا نیز دارای آثار فراوان سیاسی، اجتماعی و معنوی است. این آثار و فواید می تواند به عنوان فلسفه یا حکمت حج مطرح شود. در روایات و سخنان ائمه (ع) اشاره های فراوانی به آثار حج شده است. جهت اختصار نمونه هایی از این روایات را نقل می کنیم:

امام علی (ع) در یکی از خطبه های نهج البلاغه به یکی از آثار مهم معنوی حج؛ یعنی فروتنی و از بین رفتن روحیه تکبر اشاره می کند. آن حضرت می فرماید: آیا مشاهده نمی کنید که همانا خداوند سبحان، انسان های پیشین از آدم (ع) تا آیندگان این جهان را با سنگ هایی در مکه آزمایش کرد که نه زیان می رسانند، و نه نفعی دارند، نه می بینند، و نه می شنوند؟ این سنگ ها را خانه محترم خود قرار داده و

آن را عامل پایداری مردم گردانید. سپس کعبه را در سنگلاخ‌ترین مکان‌ها، بی‌گیاه‌ترین زمین‌ها، و کم فاصله‌ترین درّه‌ها، در میان کوه‌های خشن، سنگریزه‌های فراوان، و چشمه‌های کم آب، و آبادی‌های از هم دور قرار داد، که نه شتر، نه اسب و گاو و گوسفند، هیچ‌کدام در آن سرزمین آسایش ندارند. سپس آدم (ع) و فرزندانش را فرمان داد که به سوی کعبه برگردند، و آن را مرکز اجتماع و سر منزل مقصود و بار اندازشان گردانند، تا مردم با عشق قلب‌ها، به سرعت از میان فلات و دشت‌های دور، و از درون شهرها، روستاها، درّه‌های عمیق، و جزایر از هم پراکنده‌ی دریاها به مکه روی آورند، شانه‌های خود را بجنبانند، و گرداگرد کعبه لا اله الا الله بر زبان جاری سازند، و در اطراف خانه طواف کنند، و با موهای آشفته، و بدن‌های پرگرد و غبار در حرکت باشند. لباس‌های خود را که نشانه شخصیت هر فرد است در آورند، و با اصلاح نکردن موهای سر، قیافه خود را تغییر دهند، که آزمونی بزرگ، و امتحانی سخت، و آزمایشی آشکار است برای پاکسازی و خالص شدن، که خداوند آن را سبب رحمت و رسیدن به بهشت قرار داد. اگر خداوند خانه محترمش، و مکان‌های انجام مراسم حج را، در میان باغ‌ها و نهرها، و سرزمین‌های سبز و هموار، و پردرخت و میوه، مناطقی آباد و دارای خانه‌ها و کاخ‌های بسیار، و آبادی‌های به هم پیوسته، در میان گندمزارها و باغات خرّم و پر از گل و گیاه، دارای مناظری زیبا و پر آب، در وسط باغستانی شادی آفرین، و جاده‌های آباد قرار می‌داد، به همان اندازه که آزمایش ساده بود، پاداش نیز سبک‌تر می‌شد. اگر پایه‌ها و بنیان کعبه، و سنگ‌هایی که در ساختمان آن به کار رفته از زمرد سبز، و یاقوت سرخ، و دارای نور و روشنایی بود، دل‌ها دیرتر به شک و تردید می‌رسیدند، و تلاش شیطان بر قلب‌ها کمتر اثر می‌گذاشت، و وسوسه‌های پنهانی او در مردم کارگر نبود. در صورتی که خداوند بندگان خود را با انواع سختی‌ها می‌آزماید، و با مشکلات زیاد به عبادت می‌خواند، و به اقسام گرفتاری‌ها مبتلا می‌سازد، تا کبر و خود پسندی را از دل‌هایشان خارج کند، و به جای آن فروتنی آورد، و درهای فضل و رحمتش را به روی‌شان بگشاید، و وسائل عفو و بخشش را به آسانی در اختیارشان گذارد. [۴]

امام هشتم علی بن موسی الرضا (ع) در جواب از علّت و سرّ تشریح حجّ می‌فرماید:

الف. علّت به جای آوردن حج، رفتن به سوی خدا و طلب کردن ثواب بسیار، و پاک شدن از جمیع گناهانی است که از انسان صادر شده است.

ب. حج برای این است که از اشتباهات گذشته توبه کرده و پاک شده و اعمال آینده خود را از سر گیرد؛ چرا که حج موجب آمرزش و کفاره گناهان گذشته او خواهد بود و مانند فردی است که تازه به حدّ بلوغ رسیده و مکلف شده باشد.

ج. علت حجّ لوازم آن است؛ مانند خرج کردن و به حساب رسیدن اموال و به زحمت و مشقت انداختن بدن و منع شدن از اعمالی شهوانی و بردن لذّات.

د. تقرّب به پروردگار عزّ و جلّ به سبب عبادات و خضوع و فروتنی، و کشیدن سختی سفر طولانی در میان صحرا و درّه و دشت، در گرما و سرما، میان امن و خوف، در زمانی بس طولانی و پیوسته.

هـ. رسیدن منافع برای جمیع مردم،

و. خواستن حاجت از خدا و ترسیدن از او، و رها کردن و دور شدن از صفت زشت بی‌رحمی و سنگدلی و بی‌باکی.

ی. از یاد نبردن خدا، و او را فراموش نکردن و از غیر خدا امید بریدن، و به عمل پرداختن، و به حقوق رسیدگی کردن، و جلوگیری نفس از فسادگرایی.

ط. نفع رساندن یا به منفعت رسیدن کسانی که در شرق یا غرب زمین زندگی می‌کنند، در صحرا یا دریا به سر می‌برند، در حجّ شرکت کرده، یا نکرده‌اند، از تاجر و بازرگان، از واردکننده و فروشنده یا خریدار و مشتری، از کاسب و نیازمند.

س. برآوردن حاجات مردم اطراف و اکناف و آن مکان‌ها که امکان اجتماع حاجیان در آن است تا شاهد منافع خود باشند. [۵]

حال سوالی که مطرح می‌کنند مبنی بر این موضوع که :

آیا مناسب نیست برای جلوگیری از هزینه سنگین حج و عمره بر اقتصاد کشور، حج و عمره را تعطیل کنیم؟ و آیا اصلاً بهتر نیست که تا زمان ظهور حضرت ولی عصر (عج) از رفتن به مکه مکره خودداری کنیم و هزینه ی آن را صرف ساختن مسجد و مدرسه و کمک به نیازمندان کنیم!؟

سفر حج و عمره یکی از سفرهای معنوی و مقدس است که در رشد و تعالی انسان ها و آشنایی با تاریخ و فرهنگ اسلام و ارتباط آنان با خالق مهربان و نیز با یکدیگر که از سایر کشورها گرد هم می آیند، تأثیر به سزا و غیر قابل انکاری دارد. هزینه حج تمتع و عمره و ثروتی که سالانه از این رهگذر از کشور ما خارج می شود، حقیقتی انکار ناپذیر است، اما باید توجه داشت با توجه به آثار و برکات این سفر معنوی و نیاز انسان امروز به مسافرت و آن هم از این نوع، نمی توان آنرا تعطیل کرد و تنها راه برای پائین آوردن هزینه مالی سفر حج و عمره، اشاعه فرهنگ مصرف صحیح و مبارزه با مصرف گرایی و تجمل پرستی و دوری از ریا و خودنمایی در بین مردم است. افراد مستطیعی که از این حیث مبرا هستند و واقعا به دلایل معنوی و انجام دستور دینی خود به این سفر می روند، مطمئنا از خرج کردن پولهای خود در راه های خیر و کمک به نیازمندان نیز خودداری نمی کنند، کما اینکه آنانی که برای تزویر و خودنمایی نیز به حج می روند، باز برای دیده شدن در بین مردم، از کمکهای مالی خود به نیازمندان دریغ نمی کنند! ولی از آنجایی که اینگونه کمکها اکثرا به جهت نگه داشتن حرمت و حفظ آبروی شخص نیازمند به صورت مخفیانه توسط افراد گروه اول صورت میگیرد به چشم نمی آید، ولی با رفتن به سفر حج و خالی شدن جای حاجی مورد بحث، در بین آشنایان، این کار آنها و به حج رفتنشان به چشم می آید. پس اینکه بگوییم به حج رفته ولی برای فلان کار خیر، پولی نداده درست نیست و تهمت به شخص است. هرکسی که قدم در این وادی می گذارد، تشخیص انجام کار درست را نیز خواهد فهمید و کمک به نیازمندان را نیز دارای ثواب و نزدیکی به خدا و رسولش (ص) خواهد دانست.

خداوند در آیه ی ۹۷ سوره ی آل عمران می فرماید: «برای خدا، حج آن خانه بر کسانی که قدرت رفتن به آن را داشته باشند واجب است. و هر که راه کفر پیش گیرد، بداند که خدا از جهانیان بی نیاز است.»

شاید به همین دلایل است که چنین سفری در آیات قرآن و روایات معتبر مورد تشویق و ترغیب قرار گرفته است و قرآن مجید حج تمتع را برای همه ی کسانی که استطاعت و توانایی انجام آن را داشته باشند واجب شمرده شده است. امام حسین (ع) فرموده اند: «کسی که حج واجب خود را ترک کند و با همین حالت از دنیا برود غیر مسلمان از دنیا رفته است.» همچنین در روایات ما ترعیب و تشویق های زیادی نسبت به انجام عمره مستحبی شده است.

همانطور که گفته شد، هزینه ی حج تمتع و عمره و ثروتی که سالانه از این رهگذر از کشور ما خارج می شود، حقیقتی انکار ناپذیر است، اما باید توجه داشت:

اولاً: حج تمتع یک عبادت واجب است که بر افراد مستطیع واجب می شود، نه بر همه؛ و نمی توان به بهانه خروج ارز و ضرر اقتصادی به کشور، از انجام این تکلیف الهی جلوگیری کرد.

ثانیاً: قسمت عمده ی این هزینه هایی که به درستی بیان می شوند هزینه های جانبی این سفر معنوی است و الا یک سفر زیارتی بدون خرید سوغات یا حتی با خرید اندکی سوغات و خرج متعارف، هزینه اش در این حد نیست و برای حل این مشکل باید فرهنگ سازی کرد و سطح آگاهی همه مردم کشور را در این زمینه بالا برد. باید به تلخی اعتراف کنیم که امروزه فرهنگ مصرف گرایی و تجمل گرایی که گریبان گیر اکثر خانواده های ایرانی است یکی از آفت های بزرگ اقتصاد کشور ما است که باید برای حل آن همه ی دستگاه های فرهنگی به صورت جدی وارد عمل شوند و با تعطیل کردن حج و عمره نه تنها این مشکل حل نمی شود که در قالب مسافرت به دیگر کشورها که ممکن است اثرات مخربی نیز در پی داشته باشد خود نمایی خواهد کرد.

ثالثاً: بخشی از ثروتی که صرف هزینه های ضروری حج و عمره نظیر مواد غذایی مورد نیاز زائرین می شود، مجدداً به داخل کشور بر می گردد؛ زیرا خوشبختانه سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران موفق شده است بخش عظیمی از مواد غذایی مصرفی حجاج و عمره گزاران را از داخل تأمین کرده و به کشور عربستان صادر نماید.

رابعاً: بخشی از این پول صرف خرید سوغات هایی می شود که ساخت کشور چین هستند و این کالاها گرچه اقلام با ارزشی نیستند، اما متأسفانه در بازارهای کشور عزیزمان به مراتب گرانتر از عربستان فروخته می شود و اگر زائرین آنها را از آنجا خریداری نکنند باید در داخل قیمت بیشتری برای آن بپردازند. بر این اساس در هر حال چه حج و عمره مسدود شود یا نشود، مقداری ارز از ناحیه ی این کالاها از کشور خارج می شود. اگرچه با تهیه این کالاها در داخل کشور به مراتب ارز کمتری از کشور خارج خواهد شد. لذا مسئولین باید چاره اندیشی کنند که یا همان کالا در داخل تهیه شود یا تولیدات داخلی به گونه ای باشد که جنس مرغوب و کالای مورد نیاز، با قیمت ارزان به دست مشتری برسد.

خامساً: مسافرت و جهانگردی یکی از نیازهای بشر امروزی است که مخارج زیادی را بر اقتصاد فرد و خانواده و کشور تحمیل می کند. هزینه ای که امروزه توسط برخی از هموطنان ما صرف سفر به کشورهای نظیر ترکیه، امارات، مالزی، دبی و کشورهای اروپایی و... می شود، کم عددی نیست! اما

مخارج سفر به حج و عمره با توجه به امکانات و مدت آن در مقایسه با مسافرت‌های تفریحی به کشورهای دیگر بسیار کم هزینه تر است. علاوه بر این که به دلیل ویژگی خاص کشور عربستان و عدم فحشاء و بی بند و باری آشکار و علنی در این کشور بسیاری از خانواده‌ها این سفر را برای خود و فرزندان‌شان انتخاب می‌کنند که در صورت تعطیلی این سفر باید ابتلاء به فساد و فحشاء ناشی از سفر به کشورهای دیگر را به عنوان یکی از سوغات‌های سفر به دیگر کشورها پذیرا باشیم. بنابراین تنها راه برای پائین آوردن هزینه مالی سفر حج و عمره اشاعه فرهنگ مصرف صحیح و مبارزه با مصرف‌گرایی و تجمل پرستی است.

سادساً؛ بسیاری از این پول‌ها که برخی مدعی‌اند خرج سلاح علیه مسلمانان از جمله علیه کشتن مسلمانان یمن می‌شود؛ این چنین نیست و شایعه‌ای بیش نیست. به گفته‌ی رئیس سابق حج و زیارت آقای قاضی عسگر در خبرگزاری ایسنا، هزینه‌هایی که حجاج پرداخت می‌کنند خرج شرکت‌های خصوصی اعم از هتل داران و مسافرکشان و حمل و نقل و بهداشت و درمان و ... می‌شود و این طور نیست که به حساب دولت سعودی ریخته شود که مستقیم خرج جنگ علیه ملت‌های مسلمان از جمله ملت و کشور یمن شود.

خداوند در سوره‌ی بقره آیه ۱۲۰ خطاب به پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد، تا به‌طور کامل، تسلیم خواسته‌های آن‌ها شوی.» حال با توجه به این آیه، بعضی‌ها به دنبال دامن زدن به یکسری شبهات و شایعات در مورد تکالیف دینی هستند و تا با آنها هم‌سو و هم‌گام و هم کلام نشوی، راضی نخواهند شد و گفته‌ها و دلایلی را که منسوب به خدا و رسول و ائمه سلام الله علیهم اجمعین هستند را قبول نخواهند کرد و با گفتن جمله‌ی " اینها دروغ است و از خودشان درآوردند!" زیر بار نخواهند رفت!! نه منطق و دلیلی دارند و نه منطق و دلیل آشکار را می‌پذیرند!! آیا باید هر شبهه و هر اشکالی که بر ما وارد می‌کنند را در بست و چشم‌پسته از آن‌ها بپذیریم و بگوییم که آن‌ها راست می‌گویند و بزرگان دینی ما دروغ می‌گویند؟!

اینگونه افراد برای دشمنی خود در ایام مختلف و در مناسبت‌های گوناگون برای هر کدام از این مراسم اشکالات واهی خودشان را وارد می‌کنند مانند اینکه در ایام محرم و کربلا و اربعین و ایام حج، یاد فقرا می‌افتند که چرا پول این‌ها را خرج فقرا نمی‌کنید؛ باینکه ثروت‌ها و اموال بسیار بیشتر و فراوان‌تری به‌عنوان مسافرت‌های تفریحی به کشورهای دیگر خرج عیاشی و خوش‌گذرانی‌های دیگر می‌شود! اما هرگز

این‌ها را بیان نمی‌کنند و به آن ایراد نمی‌گیرند که معلوم می‌شود حرف و کلام آن‌ها فقط و فقط از روی دشمنی و کینه است و بس.

همچنین این بحث را با آیه ی ۹۶ و ۹۷ از سوره ی مبارکه ی آل عمران پی می‌گیریم:

« نخستین خانه ای که برای مردم و (نیایش خداوند) بنا نهاده شده‌مان است که در سرزمین مکه است. که پربرکت و مایه ی هدایت جهانیان است. ۹۶. در آن نشانه های روشن (از جمله) مقام ابراهیم است و هرکس داخل آن (حرم) شود، در امان خواهد بود. و برای خدا بر مردم (واجب) است که آهنگ خانه ی (او) کنند آنها که توانایی رفتن به سوی آن دارند. و هرکس کفر ورزد (و حج را ترک کند، به خود زیان رسانده) و خداوند از همه ی جهانیان بی نیاز است. ۹۷.»

همچنین امام علی (ع) فرموده است: خدا را درباره خانه پروردگارتان در نظر داشته باشید. تا هستید، آن را خالی نگذارید؛ زیرا اگر حج متروک شود نظر رحمت خدا از شما قطع خواهد شد. [۷]

و امام صادق (ع) فرمودند: « خدای عزوجل سه ناموس محترم و مقدس دارد که هیچ چیز به حرمت آن نرسد. کتابش که فرمان او و نور اوست و خانه‌اش که آن را قبله مردم قرار داده و توجه به جایی غیر آن از هیچ کس پذیرفته نیست و عترت پیامبر شما. » [۸]

خداوند در قرآن در سوره ی مائده آیه ی ۹۷ می فرماید: « خداوند کعبه بیت‌الحرام را وسیله‌ای برای استواری و سامان بخشیدن به کار مردم قرار داده است. » این خانه ی مقدّس، رمز وحدت مردم و مرکزی برای اجتماع دل‌ها و کنگره ای عظیم برای استحکام پیوندهای گوناگون بین مسلمانان سایر کشورها از طریق آشنا شدن و گرد آمدن در یک محل عبادی و عرفانی می‌باشد که می‌توان پایه ی یک بازار مشترک اسلامی را در آن پی‌ریزی نمود و زمینه‌های مبادلاتی و تجاری را در میان کشورهای اسلامی به‌گونه‌ای فراهم نمود که نه منافعشان به جیب دشمنان بریزد و نه اقتصادشان وابسته به اجانب باشد.

اجتماع شکوهمند حج، اجتماعی است از همه ی قشرهای مسلمانان جهان؛ چراکه زائران کعبه از میان تمام گروه‌ها، نژادها، زبان‌ها و کشورهای مختلف اسلامی می‌باشند و اگر انسان بخواهد تمامی این کشورها و مردم آن‌ها را از نزدیک ببیند، هزینه ی هنگفتی می‌طلبد؛ ولی در حج با پرداخت هزینه ی آن، به راحتی به این مسئله نیز دست می‌یابد.

هشام بن حکم می‌گوید: از امام صادق (ع) درباره فلسفه حج و طواف کعبه سؤال کردم، حضرت فرمود:

« خداوند این بندگان را آفرید... و فرمان‌هایی در طریق مصلحت دین و دنیا به آن‌ها داد، از جمله اجتماع مردم شرق و غرب را [در مراسم حج] مقرر داشت تا مسلمانان به خوبی یکدیگر را بشناسند [و از حال هم آگاه شوند و تبادل فرهنگی داشته باشند] و هر گروهی سرمایه‌های تجاری را از شهری به شهر دیگر منتقل کنند [و تبادل اقتصادی داشته باشند]... و برای اینکه آثار پیامبر (ص) و اخبار او شناخته و به خاطر آورده شود و فراموش نگردد... اگر هر قوم و ملتی تنها از بلاد خویش و آنچه در آن است سخن بگوید، همگی نابود می‌گردند و کشورهایشان ویران می‌شود و منافع آن‌ها ساقط می‌گردد و اخبار واقعی در پشت پرده قرار می‌گیرد ». [۹]

بسیاری از انسان‌ها وقتی که وارد سرزمین وحی و حتی عتبات عالیات می‌شوند و قبر و مشاهد مقدسه را می‌بینند تأثیر بسیار زیادی در روح و روان آنها خواهد داشت و بسیاری از انسان‌ها که گناهکار هستند و یا کاری با خدا و واجبات و محرمات الهی ندارند، تحت تأثیر قرار گرفته و راه حق و حقیقت و توبه را در پیش می‌گیرند.

امام صادق (ع) فرموده است: تا کعبه برپاست دین برپاست. [۱۰]

پیامبر اکرم (ص) فرموده است: هر کس هفت بار به دور این خانه طواف کند و دو رکعت نماز طواف را به خوبی انجام دهد. گناهِش آمرزیده شود. [۱۱]

باید دقت داشت که تمام رسانه‌های عنکبوتی استکبار جهانی ۲۴ ساعته در حال بمب باران تبلیغاتی و شبهه افکنی علیه شیعه و مسلمانان و اعتقادات آن‌ها می‌باشند که حضور میلیونی در مضاجع شریف و در سرزمین وحی بسیاری از این غبارها و سم‌پاشی‌ها را خنثی خواهد کرد. این حضور، مانند حضور بیست میلیونی در اربعین حسینی همانند خواری است که در چشم دشمنان اسلام و شیعه است که بسیاری از سم‌پاشی‌های آن‌ها را خنثی خواهد کرد؛ و این طبیعی است که با مطرح کردن و پیش کشیدن هر دلیل واهی بخواهند حضور میلیونی مسلمانان را در این سرزمین‌های مقدس زیر سؤال ببرند و سعی کرده تا حد امکان این اماکن شریف و مقدس را از حضور آنان خالی کنند.

در ادامه ی کلام و بحث و نگاه به برگزاری حج در عربستان و درآمد آن و مطرح کردن این سوال که در این سال ها که ظلم و ستم عربستانی ها بر یمن قابل مشاهده است چرا ایرانی ها باید حج عمره و تمتع بروند تا در این ظلم بزرگ دست داشته باشند و به جای ثواب کردن، گناه کنند باید گفت:

اولاً؛ آیا با یقین می توان گفت که این کشور، با درآمد حاصل از حج به کشورهای هم چون یمن حمله می کند تا حج را حرام کنیم؟! بر خلاف تبلیغات و شبه های موجود در بین مردم، بخش اعظم درآمدهای عربستان از سفر حجاج تامین نمی شود بلکه درآمدهای نفتی این کشور ده ها برابر بیشتر از درآمد ناشی از سفر حجاج است که حتی اگر شیعیان به حج هم نروند با درآمد نفتی خویش می تواند به تبلیغات و جنگ علیه شیعه ادامه دهد.

ثانیاً؛ نفس حضور شیعیان در حج و تبادل افکار و اعمال با دیگر مسلمانان، تبلیغی برای حقانیت شیعه و خنثی کردن بخش مهمی از تبلیغات آنان علیه شیعه خواهد شد که در صورت نرفتن به حج و خالی گذاشتن صحنه برای تبلیغات مسموم آنان ضرر جبران ناپذیری به مذهب شیعه وارد می شود که قابل مقایسه با تزریق مقدار ناچیز درآمدی که از جانب حاجیان به اقتصاد عربستان می شود نخواهد بود. بنابراین حضور شیعیان در مراسم حج، مهم تر از ترک مراسم حج می باشد.

حج مانند نماز از جمله فرایض دینی است که وجوب آن با این گونه مسائل برداشته نمی شود؛ همچنان که در صدر اسلام نیز کسانی که بر مکه مسلط بودند، مشرکانی بودند که چه بسا از ریختن خون مسلمانان ابایی نداشتند، با این وجود، پیامبر با انجام مذاکراتی مراسم عمره و حج را برگزار نمودند. حج با آن جمعیت زیادی که در یک زمان و در یک مکان کنار هم جمع می شوند، زمینه ی بسیار مهمی برای دفاع از اسلام، مذهب تشیع و کشور ایران و بیان حقانیت ما است. اگر حج ترک شود، این زمینه های بسیار مهم نیز از دست می رود. علاوه بر این که حاجیان می توانند با نخریدن کالا از این کشور، سهم مهمی در عدم کمک به آن کشور ایفا کنند. در ضمن همانطور که در قبل گفته شد، تمام پول هایی که زائرین محترم می دهند به کشور عربستان داده نمی شود؛ بلکه بخشی از آن بابت حقوق کارگران و هزینه ی ایاب و ذهاب و خورد و خوراک و بهداشت و درمان و ... که به عربستان صادر می کند، به ایران باز می گردد و باقی آن نیز صرف همین امور در عربستان می شود و آن هم به جیب هیئت حاکمه ی عربستان نمی رود.

در صورت ترک حج از سوی ایران، شیعیان جایگاه خود را در جهان اسلام از دست خواهند داد که ضربه بزرگی برای جایگاه شیعیان خواهد بود.

آیا شما مطمئن هستید که در صورت انجام ندادن حج توسط ما، این کشورها گسترش تروریست و خشونت را رها خواهند کرد؟!

در این کشورها شیعیانی هم هستند که نیاز به حمایت ما دارند؛ لذا با رفتن به حج می‌توان از این عزیزان نیز حمایت کرد.

مناسکی مانند حج و پیاده روی های اربعین، زمان بیان حقانیت شیعه به جهانیانی است که در کشورشان نمی‌توانند از این حقیقت آگاه شوند.

پشت یکدیگر را خالی نکنید و میدان را برای کفاری که چشمان تنگشان نمی‌تواند دوستی و اجتماع شیعیان را ببیند خالی نگذارید.

و من الله التوفیق .

منابع:

- [۱]. شیخ صدوق، علل الشرائع، ج ۲، ص ۴۰۷، کتاب فروشی داوری، چاپ اول، قم، ۱۳۸۵ ش.
- [۲]. شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۲۳۰، دفتر نشر اسلامی، قم، چاپ دوم، ۱۴۰۴ ق.
- [۳]. مجلسی، محمد باقر، بحار الأنوار، ج ۱۰، ص ۷۸، دار احیاء التراث العربی، بیروت، ۱۴۰۳ ق.
- [۴]. شریف الرضی، محمد بن حسین، نهج البلاغة، ترجمه دشتی، محمد، ص ۳۸۹ تا ۳۹۱، مشهور، قم، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش.
- [۵]. ابن بابویه، محمد بن علی، علل الشرائع، ج ۲، ص ۴۰۵-۴۰۶، قم، کتاب فروشی داوری، چاپ اول، ۱۳۸۵ ش، ۱۹۶۶ م.
- [۶]. کلینی محمد بن یعقوب، الکافی ج : ۴ ص : ۲۶۹، دارالکتب الاسلامیه.

[٧]. بحار الانوار، ج ٩٦، ص ١٦.

[٨]. بحار الانوار، ج ٩٦، ص ٦٠.

[٩]. وسایل الشيعه، ج ١١، ص ١٤. بحار، جلد ٩٩، صفحه ٣٣.

[١٠]. بحار الانوار، ج ٩٦، ص ٥٧.

[١١]. بحار الانوار، ج ٩٦، ص ٤٩.

يا على (ع) مدد.